

BARNEVERNSSAKER: Dersom stortingsproporsjon 106 L 2012/2013 går gjennom i Stortinget, vil det øke kompetansebehovet i Barnevernet. Det er allerede så mange saker, og så få sakkyndige psykologer at man kan få ytterligere habilitetsutfordringer. Foto: Sara Johannessen / SCANPIX

- De er betalt av barnevernet. Det kan oppfattes som bestilling.

Professor vil ha nytt system for oppnevning av sakkyndige psykologer i barnevernsaker.

BREDE LIE REIME

brede.lie.reime@dagbladet.no

(Dagbladet): Tidligere i uka fortalte Dagbladet om nyvurderingen til sakkyndig psykolog i [«Svanhild-saken»](#), Joar Tranøy, som ti år etter dommen [tar bladet fra munnen og innrømmer feil](#).

↑ **SAKKYNDIGE:** Psykolog Joar Tranøy mener det er en illusjon at psykologer er uavhengige, og at
ger derfor ikke bør brukes som sakkyndige utredere, spesielt i saker som omhandler barn. Foto: Kristin Svorte
riffet for Norsk Psykologforening

OPPNEVNTTE SAKKYNDIGE: Barnepsykolog Willy-Tore Mørch foreslår at fylkesnemnda for sosiale saker
er sakkyndige. Foto: LINUS MEYER

ARER DET JURIDISKE: Førsteamanuensis ved juridisk fakultet ved Universitetet i Bergen, Agnes Camilla forklarer hvordan habilitet kan bli et tvilstilfelle. Foto:EIRIK HOLMØYVIK

I samme momentet setter han også spørsmålstegn ved psykologers makt i barnevernssaker.

Førte til habilitetsdebatt

I ettertid førte Svanhild-saken også til en debatt om uavhengigheten til private sakkyndige. Det har seg slik at en del psykologer jobber som fagkyndige meddommere i avgjørelser av barnevernssaker for fylkesnemnda, kombinert med å jobbe med sakkyndighetsvurderinger for det kommunale barnevernet.

Dermed blir man sittende med to hatter, ifølge professor i barn og unges psykiske helse, Willy-Tore Mørch.

- Jeg tror nok at de sakkyndige gjør en så god jobb

Les også

Sakkyndig i «Svanhild-saken»: - Jeg gjorde feil

Mener psykologer har altfor mye makt i barnevernsaker.

som de kan. Men de er oppnevnt og betalt av en av partene, gjerne barnevernet. Det vil kunne føre til at rapporten oppfattes som et bestillingsverk, sier Mørch.

- Jeg foreslår at fylkesnemnda for sosiale saker oppnevner sakkyndige, slik at den sakkyndige blir nøytral.

Få sakkyndige og mange saker

Et stort antall saker og et lavt antall sakkyndige psykologer resulterer nødvendigvis i at de sakkyndige vil måtte jobbe med relativt hyppig veksling mellom arbeidsgivere.

- Vi er et lite land, og det kommer nødvendigvis til å være slik at man går igjen på begge sider av bordet i ulike saker, sier leder i Foreningen for sakkyndige psykologer (FOSAP), Katrin Koch.

FOSAP har ca 100 medlemmer og er en interessegruppe innen Norsk Psykologforening (NPF). Barne-, og likestillings-, og inkluderingsdepartementet (BLD) i samarbeid med NPF tilbyr et videreutdanningsprogram for barnefaglige sakkyndige som er en forutsetning for å komme på BLD sin liste over sakkyndige.

- Tilgangen på kompetente sakkyndige er begrenset, særlig utenfor de store byene. Det medfører at det noen ganger er nødvendig å bruke de samme sakkyndige i forskjellige roller. Dette er vanligvis uproblematisk så fremt det er åpenhet om det og ikke skjer i samme sak, sier Koch.

Hun mener at det i de aller fleste tilfeller ikke vil by på særlige problemer å skifte rolle fra sak til sak.

Inhabilitet kan forekomme

- For sakkyndige som skal sitte i fylkesnemnda gjelder de samme krav til habilitet som for dommere, dvs. reglene i domstolloven kapittel 6. Her finnes

Politiet tror gutt (11) står bak voldssomme gressbranner på Karmøy

- Det er ingen tvil om at det er han som har utført dette.

Jakter flere tomme barnevernhus

Statsbygg sjekker flere hundre kontrakter med Bufetat. **- Vi forsøker å løse et problem.**

Får ikke leie tomme barnevernlokaler

Privat asyl-operatør har prøvd i ett år. I mens bruker Bufetat millioner i husleie for tomme hus.

det for det første regler om såkalte absolutte habilitetsgrunner i §§ 106 og 107. Dersom noen av disse grunnene foreligger gjelder det et absolutt forbud mot å være medlem i fylkesnemnda i saken. Et eksempel på en slik grunn ville vært dersom den sakkyndige hadde utredet den samme saken for barnevernet som han nå skulle vært med på å avgjøre. Det er det ikke adgang til, sier førsteamanuensis ved juridisk fakultet ved Universitetet i Bergen, Agnes Camilla Bernt.

Med andre ord gjelder det ikke noe generelt forbud mot både å være oppnevnt sakkyndig og fylkesnemndsmedlem i samme region. Men inhabilitet kan foreligge i noen tilfeller.

- I domstolloven § 108 har vi en regel om såkalte *relative* habilitetsgrunner. Det er da snakk om former for tilknytning som etter en nærmere vurdering kan gjøre den sakkyndige inhabil. Vurderingstemaet er om det foreligger «andre særegne omstendigheter» enn de som er nevnt i de absolutte habilitetsreglene, og som «som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet».

- Kan svekke tilliten

Spørsmålet blir da om forholdet mellom den sakkyndige og barneverntjenesten er så nært at det er egnet til å svekke tilliten til at den sakkyndige er et upartisk fylkesnemndsmedlem.

- Dette kan ikke besvares generelt, men må vurderes konkret i den enkelte fylkesnemndssaken. Da må man blant annet se på hvor mange oppdrag den sakkyndige har hatt for kommunen, og om vedkommende har slike oppdrag nå, eller om det er lenge siden sist. Uavhengig av omfanget av oppdrag den sakkyndige har hatt, kan det medføre inhabilitet dersom den sakkyndige nå eller for kort tid siden har gjort utredninger i saker der saksbehandler er den samme personen som han nå møter som partsrepresentant i fylkesnemnda i en annen sak. Det kan være egnet til å svekke tilliten til forvaltningen at en sakkyndig har to ulike hatter på seg samtidig i relasjon til de samme personene i barnevernet, forklarer Bernt.

Mørch mener den sakkyndige selv bør velge å skille de to rollene fra hverandre under gitte omstendigheter.

- Når det gjelder habilitet mener jeg at psykologer som er medlem av Fylkesnemnda i en region ikke bør opptre som sakkyndig for barneverntjenestene som sogner til denne Fylkesnemnda. Selv om det ikke er absolutt eller relativ habilitet i enkeltsaker bør den sakkyndige selv velge å

skille de to rollene fullstendig fra hverandre. Å være sakkyndig i andre regioner er derimot uproblematisk rent habilitetsmessig, sier Mørch.

Økende behov for sakkyndige

I Stortingsproposisjon 106 L 2012/2013 foreslås det diverse endringer i barnevernsloven. En av endringene foreslås på bakgrunn av NOU 2012: 5, som dreier seg om bedre beskyttelse av barns utvikling.

- Barnevernet skal følge det som kalles utviklingsstøttende tilknytningsprinsipp. I dag legges det biologiske prinsipp til grunn. Det nye er at Barnevernet må vurdere tilknytning mellom barn og foreldre. Den kompetansen har ikke barnevernet i dag. De skal også vurdere om foreldre har potensiale for å bli bedre foreldre, sier professor Mørch som var med på å utrede NOU-en.

- Det øker behovet for sakkyndige. Krever oppgradering av kompetansen, og vil kreve mer robuste barnevernkontorer, legger han til.

Man vil dermed kunne anta økt press på sakkyndige psykologer, og dermed flere tvilstilfeller som rammes av §108 i domstolloven.

I denne artikkelen

[psykiatri](#) [barnevern](#) [innenriks](#) [nyheter](#)
[annonse](#)

Siste saker fra denne seksjonen

- De er betalt av barnevernet. Det kan oppfattes som bestilling.

Professor vil ha nytt system for oppnevning av sakkyndige psykologer i barnevernsaker. [Les mer](#)

[Fare for tomme ølhyller](#) - [Det er urealistisk at en av fem videregående-gutter har ADHD](#)

Butikkene kan tømmes Nye «astronomiske tall» viser økende ADHD-
for øl og brus i løpet av diagnostisering blant skolebarn i USA. [Les mer](#)
dager. **LO-NHO-**

meklingen i helgen gir
svaret. [Les mer](#)

[Kasino-slave](#) [gamblet bort](#) [8,8 milliarder](#) [kroner på 14](#) [måneder](#)

[Datamaskin](#) [kan tyde](#) [drømmene](#) [dine](#)

Japanske forskere har
knekket koden for
drømmetyding. [Les mer](#)

Nå saksøker Harry
Kakavas kasinoet i
Melbourne for ikke å ha
stanset spillegalskapen.

[Les mer](#)

Pågrep rømt pasient i væpnet politiaksjon

Politimesteren i Rogaland ga tillatelse til våpenbruk i bofellesskap i Stavanger. [Les mer](#)

- Jeg har bestemt meg for kapitulasjon

Sp-nestleder snur og går inn for kjønnsnøytral verneplikt. [Les mer](#)

Letingen i gang i mer enn fem meter snø

Mannskap på 200 personer skal finne de tre snøscooterkjørerne på Senja.

[Les mer](#)

Iran inn i Korea-konflikten: - USA vil lide store tap

Iranerne støtter Kim. [Les mer](#)

[Navarsete gjenvolgt som Sp-leder](#)

Ola Borten Moe også
gjenvolgt som nestleder
- men fikk 20 blanke
stemmer. [Les mer](#)

[Vil ha svar på mystiske pengebeløp](#)

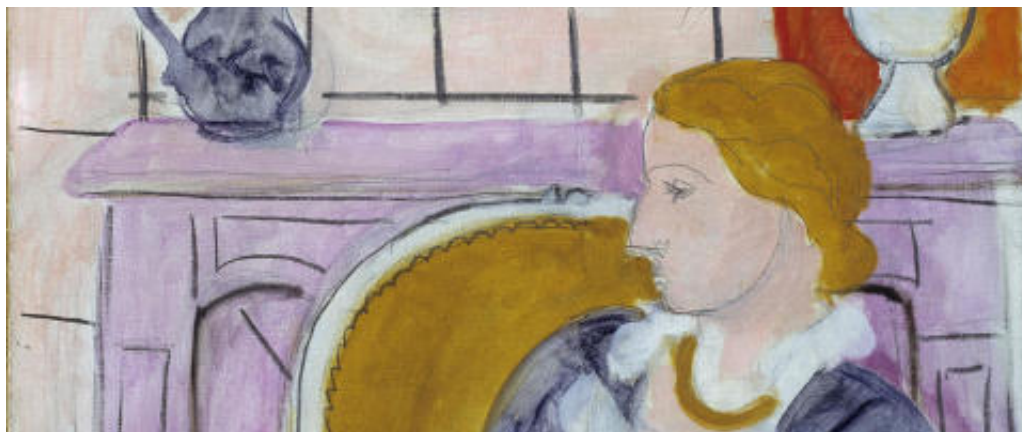
Dette er summene
«Scandinavian Star»

[Les mer](#)

[Ble tatt i 163 km/t, men fikk beholde lappen etter polititabbe. Et halvt år senere ble han tatt i 181 km/t](#)

Politiet sleit med å holde
følge med den
sykmeldte bussjåføren.

[Les mer](#)

[Familie krever kunstverk utlevert av Henie Onstad](#)

Fikk frastjålet bildet av nazistene under 2. verdenskrig. [Les mer](#)